

USNESENÍ

Okresní soud v Českém Krumlově rozhodl samosoudkyní JUDr. Milenou Hrdličkovou ve věci nezletilé:

[REDAKCE]

v řízení zastoupená Městem Kaplice, orgánem sociálně-právní ochrany dětí jako kolizním opatrovníkem

dcery rodičů:

[REDAKCE]

v řízení zastoupená advokátkou Mgr. Zuzanou Candigliota
sídlem AK Burešova 615/6, 602 00 Brno

[REDAKCE]

řízení o výchovná, preventivní a sankční opatření při výchově nezletilého dítěte

takto:

- I. Řízení o výchovná, preventivní a sankční opatření při výchově nezletilé [REDAKCE], narozené 14. 11. 2010, **se zastavuje.**
- II. Účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podepsaný soud usnesením ze dne 10. 12. 2020 č. j. 8 P 145/2017-421 zahájil řízení o preventivní, výchovná a sankční opatření při výchově nezletilé [REDAKCE], narozené [REDAKCE] Opatrovníkem nezletilé pro řízení byl jmenován orgán sociálně-právní ochrany dětí Města Český Krumlov.
2. Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích 6 Co 96/2021-475 byl opatrovníkem nezletilé pro řízení jmenován OSPOD Města Kaplice. Ústavní soud k ústavní stížnosti podané matkou do rozhodnutí o jmenování opatrovníka rozhodnutím ze dne 24. 5. 2021 pod č. I. ÚS 963/21 ústavní stížnost odmítl.
3. V této věci je třeba zmínit tolik, že k návrhu Města Kaplice bylo podepsaným soudem dne 26. 11. 2020 vydáno usnesení č. j. 0 Nc 14/2020, jímž předběžně bylo rozhodnuto o předání nezletilé [REDAKCE] do Nemocnice České Budějovice a. s. Legitimita tohoto rozhodnutí a postupu soudu byla potvrzena rozhodnutím Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 6 Co 1398/2020-45 ze dne 2. 12. 2020. Následně v rámci stížnostního řízení ve věci rozhodoval Ústavní soud, jenž ústavní stížnost do vydaného předběžného opatření rozhodnutím ze dne 19. 1. 2021 pod č. I. ÚS 3444/20 odmítl a následně tak učinil ještě dalším rozhodnutím ze dne 30. 3. 2021 č. III. ÚS 358/21.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Tůmová.

4. Dále soud považuje za potřebné zmínit rozhodnutí ze dne 16. 12. 2020 č. j. 8 P 145/2017-440, jímž vydané předběžné opatření, podle kterého měla být nezletilá předána do péče Nemocnice České Budějovice a. s., bylo zrušeno s odůvodněním, které je vysloveno pod bodem 13 usnesení.
5. Pokud soud zahájil řízení o preventivní, výchovná a sankční opatření při výchově nezletilé, tak Městský úřad v Kaplici navrhoval, aby soud rodičům udělil napomenutí. Návrh odůvodnil tak, že ze zprávy Nemocnice České Budějovice, a. s., která ošetřovala nezletilou po úrazu kopnutím koně, bylo plně indikováno sledování zdravotního stavu nezletilé za hospitalizace. Matka však podepsala negativní revers, vzala nezletilou domů, i když byla podrobně informována o všech rizicích neočkování proti tetanu včetně manifestace tetanu s možným následkem smrti.
6. Matka navrhovala, aby řízení bylo zastaveno. Odkazovala se na odborné vyjádření MUDr. Jana Vavrečky, Ph.D., a dovozovala, že v konkrétním případě s ohledem na minimální rozsah a čistotu poranění a jeho správné ošetření, nebyla nezletilá ohrožena na zdraví natož vážně. Matka ve svém návrhu na zastavení řízení i v závěrečném návrhu pracovala s informací o tom, že nebylo nutné po úrazu provést očkování, uvádějíc, že tetanus je svou incidencí vzácné onemocnění, riziko plynoucí z možného vzniku tetanu vždy bylo a je extrémně nízké. Dále matka argumentovala tím, že očkování nezletilé je v rozporu s jejím svědomím, argumentovala předloženou výhradou svědomí a poukazovala na bohatou judikaturu ústavního soudu. Otec závěrečný návrh ve věci nepodal, při jednání tvrdil stejně jako matka, že nezletilá nebyla v přímém ohrožení života, postup matky respektoval.
7. Soud v této věci pečlivě vyslechl oba rodiče, přečetl zprávy Městského úřadu v Kaplici, provedl důkaz opatrovnickým spisem nezletilé, přečetl odborné vyjádření MUDr. Jana Vavrečky, Ph.D. a dále odborné vyjádření Doc. MUDr. Ondřeje Berana, Ph.D. a MUDr. Ireny Krčmové, CSc. Soud na základě těchto důkazů zjistil následující skutkový stav a dospěl k závěru, že další dokazování ve věci je nadbytečným.
8. Skutkově bylo zjištěno, že nezletilá [REDAKCE] byla rozhodnutím Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 11. 2012 svěřena do péče matce a otec se zavázal platit výživné ve výroku rozhodnutí uvedené. Pokud později u soudu byla vedena řízení o změnu výchovného prostředí nezletilé [REDAKCE] tak oba návrhy otce na svěřením dítěte do jeho péče byly zamítnuty. Šlo o řízení vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích, jde o rozhodnutí pod sp. zn. 24 P 8/2011-107 a rozhodnutí stejného soudu č. j. 24 P 8/2011-285 ze dne 5. 12. 2018. Za zmínku stojí, že v rámci řízení o změnu výchovného prostředí byly zpracovány soudně znalecké posudky z psychologie týkající se osobnosti rodičů a osobnosti nezletilé [REDAKCE]. Obecně lze uzavřít, že u rodičů nebyly zjištěny žádné skutečnosti či znaky, které by obecně snižovaly jejich předpoklady pro výchovu nezletilé. V případě nezletilé bylo zjištěno, že její intelekt je průměrný, nezletilá má běžné vztahy k oběma rodičům bez výrazných blokáží, oba rodiče dítěti poskytují dostatečnou míru emočního sycení. Ze zprávy městského úřadu pak je prokázáno, že nezletilá má od druhého pololetí letošního školního roku individuální vzdělávání. Nezletilá by pro výuku potřebovala více klidu, doma nemá nejvhodnější podmínky, neboť dle slov matky obývají společně jednu místnost. Vzhledem k potencionálu by nezletilá mohla mít ve škole lepší výsledky. Všechny platby ve škole byly uhrazeny, matka se školou komunikuje, [REDAKCE] nemá neomluvené hodiny. Ze zprávy pediatra bylo zjištěno, že nezletilá je v péči MUDr. Jany Junkové od narození až do poloviny října 2020, kdy matka si vyžádala zdravotní dokumentaci s odůvodněním, že se stěhuje do Německa, neboť se v České republice necítí spokojena a bezpečně. Nezletilá pak byla znovu registrována 10. 12. 2020, kdy matka přišla s nezletilou ke kontrole po ošetření kopnutím koně. Nezletilá byla kontrolována, zda nejeví známky tetanu, kontrolována byla 16. a 22. 12. Ze zprávy lékaře pak vyplývá, že nelze uzavřít, že by se matka o dceru nestarala, jde o však o tzv. péči po svém. Příložené zprávy pediatra pak svědčí o tom, že dítě při kontrole bylo v dobré kondici. Při pohovoru s nezletilou bylo zjištěno, že je žákyní 4. třídy základní školy, školu změnila, chodí do komunitní školy, kam jí maminka dováží. Ve škole je spokojena. Nezletilá se zmínila o své lásce ke koním, o tom, že se věnuje jízdě na koni, jezdí vytrvalostně a závodí. Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Tůmová.

K úrazu se vyjádřila tak, že jí to ani tolik nebolelo, spíše byla vyděšena. Vyděšení byli i rodiče, oba rodiče však s ní byli v nemocnici. Nezletilá uvedla, že maminka se nepohodla s lékaři ohledně očkování, podepsala papír a jeli domů. Domů šla ráda, neboť v nemocnici jí píchali, odebírali krev. Město předložilo zprávu z odborného vyšetření nezletilé v souvislosti s individuálním vzděláním, ze které je zřejmé, že pedopsychologické vyšetření nezjistilo žádné překážky proti realizaci individuálního vzdělávání na prvním stupni základní školy. ■■■■ je milé, komunikativní děvče, dokáže pracovat pilně, systematicky a důsledně. Profil rozumových schopností je nerovnoměrný, převažují výsledky na pomezí průměru a podprůměru. Výkony nezletilé jsou poměrně nevyrovnané. Rodiče preferují individuální vzdělávání zejména v období pandemie. Rodiče se při svém účastnickém výslechu shodli na tom, že se rozhodli jednotně pro neočkování dítěte a odvozu z nemocnice po základním ošetření. Byli na jisto přesvědčeni o tom, že nezletilé podaným imunoglobulinem a antibiotiky došlo k eliminování rizika rozvoje infekční nemoci. Ani jeden nepopřel, že nezletilá v minulosti nebyla očkovaná, respektive možná někdy v nízkém věku.

9. Matka soudu předložila prohlášení o výhradě svědomí a prohlášení o praktikování vegetariánství a tzv. východní filozofie. Otec toto matčino přesvědčení potvrdil a současně i potvrdil, že její postupy respektuje. Otec potvrdil striktní matčiny humanitní pohnutky související se zabíjením zvířat a více méně potvrdil, že nezletilá se těmito názory řídí. Otec dále potvrdil, že po celou dobu, co nezletilá byla propuštěna z nemocnice po ošetření, byl naprosto v klidu s tím, že nezletilá je v pořádku a nemůže se jí nic stát, kontakt měl zajištěn. Ostatně i matku vedl k tomu, aby iniciativně zjišťovala míru protilátek v těle nezletilé.
10. Matka na obranu svých tvrzení proti zahájenému řízení soudu předložila odborné vyjádření MUDr. Jana Vavřečky, Ph.D., jenž v úvodu odborného vyjádření zmínil důvody pro vydání tohoto odborného vyjádření s tím, že byl vyzván právní zástupkyní matky k odpovědi na položené otázky. Odborné vyjádření se týká obecně tetanu, druhu imunizace, míře rizika a očkovací politiky, jde více méně o informace, které byly předávány matkou, respektive její právní zástupkyní v průběhu vedeného řízení o předběžném opatření. Závěr vyjádření zní tak, že v případě malého a čistého poranění nebylo na místě nezbytně použít aktivní imunizaci, neboť bylo dostačujícím ošetřením aplikace antitetanického imunoglobulinu a antibiotická léčba. Rozvoj tetanu u daného dítěte po takovém to zaléčení byl extrémně nízký.
11. Soud v této věci oslovil paní MUDr. Irenu Krčmovou z Ústavu klinické imunologie a alergologie při Fakultní nemocnici Hradec Králové. Paní znalkyně soudu podala informaci o ukončení znalecké činnosti, odkázala však na vyhlášku o očkování, a pokud lékař měl v úmyslu postupovat při léčení nezletilé aktivní vakcinací, postupoval by v souladu s vyhláškou. Znalkyně doplnila, že úmrtnost na tetanus je v ČR nízká právě pro to, že se poctivě očkuje. Choroba je při rozvinutých případech smrtelná až ve 100 %, při méně rozvinutých případech v 20 – 60 %. Znalkyně vyslovila přesvědčení o tom, že věří v to, že neočkované děti proti tetanu v České republice nejsou, neboť opakovala, že choroba vykazuje vysokou smrtelnost. Dále se ve věci vyjádřil přednosta Kliniky infekčních nemocí Ústřední vojenské nemocnice (Vojenská fakultní nemocnice Praha, Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta) a ten uvedl, že riziko rozvoje tetanu u nezletilé neočkované osoby bylo bezprostředně po poranění s ohledem k okolnostem relativně vysoké. Pokud byl podán imunoglobulin a následně dítě bylo léčeno antibiotiky, není zřejmé, jak dlouho trvala léčba, tudíž nelze odhadnout možná rizika, každopádně však zdůraznil, že postup lékaře nebyl standartním a nejúčinnějším, když takovým standartním postupem je vedle imunoglobulinu i podání vakcíny. Ve vyjádření přednosta kliniky sdělil, že imunoglobulin a antibiotika rozvoj tetanu snížily, jistě však méně než standartní lege artis profylaxe s tím, že zejména do budoucna zůstává dítě bez imunitní ochrany, kterou v případě tetanu neposkytuje ani prodělané onemocnění. Stejně tak, jako MUDr. Krčmová, přednosta kliniky uzavřel, že počet případů onemocnění tetanem je v republice velmi nízké díky účinné preexpoziční a postexpoziční profylaxi.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Tůmová.

12. Podle § 924 obč. zákoníku ocitne-li se dítě ve stavu nedostatku řádné péče bez ohledu na to, zda tu je či není osoba, která má právo o něj pečovat, anebo je-li život dítěte, jeho normální vývoj nebo jeho jiný důležitý zájem vážně ohrožen, nebo byl-li narušen, soud upraví předběžně poměry dítěte na nezbytně nutnou dobu, rozhodnutí soudu nepřekáží, pokud dítě není řádně zastoupeno. Podle § 925 obč. zákoníku vyžaduje-li to zájem na řádně výchově dítěte a neučinil-li tak orgán sociální právní ochrany dětí, může soud využít prostředků v zákoně vyjmenovaných, jejichž prostřednictvím zasahuje do rodičovské odpovědnosti tak, aby výchova dítěte byla vedena řádným způsobem.
13. Soud předně musí uvést, že zahájeným řízením nemůže nahradit správní řízení, které je vedeno se subjektem, jenž porušuje povinnosti vyplývající ze systému očkování tak, jak jsou uvozeny zákonem č. 258/2000 Sb. v planém znění a prováděcí vyhláškou č. 537/2006 Sb v platném znění. Vyhláška podrobně stanoví, kterými očkovacími látkami a v jaké době je osoba povinna se nechat naočkovat. Za očkování dětí odpovídají rodiče, tudíž za nesplnění očkovací povinnosti nesou odpovědnost rodiče jako zákonní zástupci. Důležité je zmínit, že očkovací systém nastavený v České republice odpovídá ústavně právním požadavkům a je systémem adekvátním, tak jak vyplývá z judikatury vyšších soudů i z nedávného rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, který uzavřel, že povinné očkování v ČR není v rozporu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv. Soud v daném případě zjišťoval, zda v případě péče o nezletilou je dán, v rámci opatrovnického řízení, zákonný prostor pro to, aby veřejně bylo zasáhnuto do svobodného výkonu rodičovských práv nastavením systému výchovných opatření, tak jak jsou vyjmenována v zákoně, a to za účelem zajištění řádné péče o dítě, jeho normálního vývoje, k omezení či odstranění škodlivých vlivů, které by mohly ohrozit jeho vývoj.
14. Zjištěné skutkové okolnosti tohoto případu, při vědomí, že opatrovnické řízení nemůže suplovat případné správní řízení související s nesplněním očkovací povinnosti, nelze jinak než uzavřít, že není v konkrétním případě na místě lpět na ochraně veřejného zájmu zákonem předvídaným postupem a to nastavením opatření, které by omezovaly výkon rodičovských práv a povinností při výchově nezletilé. V souvislosti s vydáním předběžného opatření podle § 452 z. ř. s. je spojováno zahájení řízení o preventivní, výchovná a sankční opatření při výchově nezletilého dítěte. Skutková zjištění však v daném případě neodůvodňují pozitivní rozhodnutí ve věci samé, proto soud řízení zastavil. (viz ust. § 16 z.ř.s.) Soud má za to, že není důvod ke změně poměrů nezletilé nastavením konkrétních výchovných opatření. V důsledku by to znamenalo, že každé neočkované dítě by bylo pod trvalým dohledem soudu, a tím by v podstatě docházelo k nahrazování osobní odpovědnosti rodičů za řádnou péči o nezletilé dítě a narušování rodičovské péče, které by měla být poskytována ochrana. Rozhodnutí o zastavení řízení má v podstatě meritorní povahu, proto soud nerozhodl o zastavení řízení tzv. „od stolu“, ale až po řádně provedeném dokazování, jímž bylo zjištěno, že nezletilá je dobře prospívající děvče, o které se starají oba rodiče v rozsahu běžných výchovných kompetencí, když dítě je vedeno v souladu s přesvědčením matky, které vyplývá z jejího písemného prohlášení a je potvrzeno otcem i pediatrem.
15. Protože zastavením řízení podle § 16 z. ř. s. řízení bylo skončeno, soud rozhodl i o nákladech řízení. Ve výroku o nákladech řízení soud postupoval podle § 23 z. ř. s. Podle tohoto ustanovení bylo-li možné zahájit řízení i bez návrhu, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, podle výsledku řízení. Povaha a účel § 23 z. ř. s. jsou takové, že nejen samotní účastníci, ale i soud (stát) jako další subjekt v řízení má sám za běžných okolností nést své náklady ve zvláštních řízeních, které lze zahájit i bez návrhu a jejichž konání nelze klást k tíži některého z účastníků. Okruh účastníků vyplýval přímo ze zákona, nejde o řízení, ve kterém by na jedné straně byl žalobce, na druhé žalovaný, a soud mohl posuzovat otázku nákladů řízení podle určité míry procesního úspěchu. Město Kaplice v daném případě vystupovalo jako kolizní opatrovník, nikoliv jako navrhovatel. Vystupovalo jako zákonem předpokládaný subjekt chránící zájmy nezletilého dítěte.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Tůmová.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím Okresního soudu v Českém Krumlově.

Český Krumlov 21. června 2021

JUDr. Milena Hrdličková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Tůmová.